

Rata șomajului în scădere

03 octombrie 2023

[For English version click here](#)

România

- Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică (INS) numărul șomerilor (15-74 ani) a scăzut pentru a doua lună la rând în august, cu un ritm lunar de 1,9%, la 446,6 mii (minimul din mai). Din perspectiva an/an numărul de șomeri s-a redus cu 0,5% în august și cu 2,9% în primele opt luni din 2023, evoluție determinată de continuarea fluxurilor investiționale post-pandemie. Rata șomajului a scăzut de la 5,5% în iulie la 5,4% în august, minimul din septembrie 2021. Previzionăm o rată medie anuală a șomajului de 5,5% în perioada 2023-2025.
- Pe de altă parte, statisticile Băncii Naționale a României (BNR) indică creșterea rezervelor internaționale cu un ritm lunar de 8,8% și o rată anuală de 31,9% la 65,12 miliarde EUR în septembrie (nivel record), evoluție determinată de emisiunile de obligațiuni pe piețele internaționale și de primirea celei de-a doua tranșe din PNRR. Considerăm că nivelul actual al rezervelor internaționale (aproximativ 20% din PIB) este confortabil, inclusiv în scenariul incidenței unor noi șocuri.
- Evoluțiile din piețele internaționale și factorii interni au avut impact pe piața financiară în ședința de tranzacționare de luni.
- La nivelul pieței monetare ratele de dobândă s-au consolidat: overnight la 5,76%/6,05%. ROBOR la trei luni și ROBOR la șase luni au stagnat la 6,40%, respectiv 6,50%.
- Curba randamentelor s-a deplasat în jos pe scadențele medii-lungi: la 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economie) cu șapte puncte bază la 6,97%. Ministerul Finanțelor a redeschis o emisiune de obligațiuni cu scadența octombrie 2026 și s-a împrumutat cu 347,3 milioane RON (sub volumul programat de 600 milioane RON), la un cost mediu anual de 6,62%, în creștere cu 18 puncte bază comparativ cu nivelul de la licitația din septembrie.
- La BNR EUR/RON în stagnare 4,9744, iar USD/RON +0,70% la 4,7191.
- Piața de acțiuni a crescut (indicele BET cu 0,2%), dar lichiditatea s-a diminuat la 13,8 milioane EUR.

Zona Euro

- Climatul din piața forței de muncă din regiune (principalul partener economic al României) a continuat să se amelioreze în august, expresie a rezistenței la deteriorarea activității economice. Astfel, rata șomajului a scăzut de la 6,5% în iulie la 6,4% în august, nivel minim istoric.
- Știrile macroeconomice, climatul din piețele internaționale, informațiile cu privire la companiile listate (Edenred, Osram) și fluctuațiile cotațiilor la materii prime au influențat piața financiară în ședința de tranzacționare de luni.
- Rata de dobândă la obligațiunile suverane la 10 ani din Germania a crescut la 2,912%, indicele pan-european EuroStoxx 50 -0,9%, iar EUR/USD s-a depreciat cu 0,60%, la 1,0530 (cursul BCE).

Piața monetară	02-octombrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
ROBOR (3L)	6.40	-	(19.7)
ROBOR (6L)	6.50	-	(20.3)
EURIBOR (3L)	3.952	(0.1)	240.7
EURIBOR (6L)	4.125	-	129.2
LIBOR (3L)	5.6571	0.0	51.1
LIBOR (6L)	5.8955	(0.1)	40.1

Piața de capital	02-octombrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
DJIA	33,433.4	(0.2)	13.4
EuroStoxx 50	4,137.6	(0.9)	23.8
ATX	3,128.0	(1.3)	15.1
BET	14,368.4	0.2	33.0

Piața valutară	03-octombrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
EUR/USD	1.0466	(0.1)	6.5
EUR/RON	4.9744	(0.0)	0.5
USD/RON	4.7191	0.7	(6.5)

Cotații mărfuri	03-octombrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
petrol (WTI) \$/bbl	88.1	(0.9)	5.3
aur (\$/uncie)	1,818.2	(0.5)	7.0

Macro-indicatori	perioada	an/an(%)	nivel(%)
PIB real	T2/2023	1.10	-
rata inflației IPC	Aug-2023	9.43	-
rata șomajului	Aug-2023		5.40
rata de dobândă de politică monetară	11-lan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	T2/2023	-	5.96

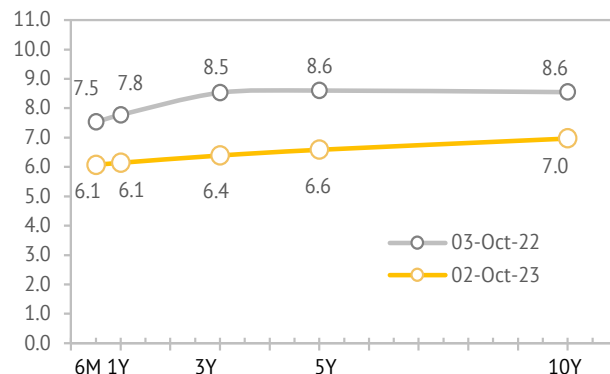
Sursa: Bloomberg, cotațiile Euribor și Libor din ziua anterioară datei din tabel

- Industria prelucrătoare din prima economie a lumii (cu o dimensiune nominală de peste 27 trilioane USD în T2) a continuat să scadă în septembrie, pentru a 11-a lună la rând, dar cu un ritm în atenuare, conform indicatorului estimat de Institute for Supply Management (nivel de 49 puncte, în urcare de la 47,6 puncte în august).
- Pe de altă parte, construcțiile (sector intensiv în capital și forță de muncă) au continuat să crească în august, cu un ritm anual în accelerare la 7,4% (avans cu 4,2% an/an în primele opt luni ale anului curent), în pofida nivelurilor ridicate ale costurilor de finanțare.
- Informațiile macroeconomice, din sfera companiilor listate (Tesla, Nvidia) și dinamica din piețele internaționale de materii prime s-au resimțit pe piața financiară în ședința de tranzacționare de luni.
- Rata de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economia mondială) s-a majorat la 4,685%, indicele Dow Jones -0,2%, iar dolarul american s-a apreciat cu 0,61% comparativ cu moneda unică europeană (referința BCE) (cel mai ridicat nivel din 6 ianuarie).

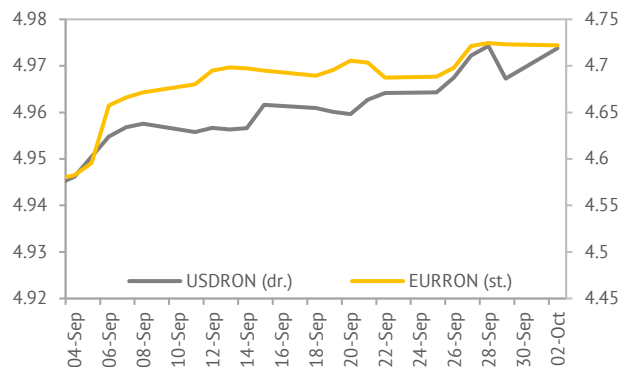
Calendar macroeconomic săptămânal

România	02 octombrie	Rata șomajului (Aug)
România	02 octombrie	Rezervele internaționale (Sep)
Zona Euro	02 octombrie	Piața forței de muncă (Aug)
SUA	02 octombrie	Industria prelucrătoare, ind. ISM (Sep)
SUA	02 octombrie	Sectorul de construcții (Aug)
România	03 octombrie	Turismul (Aug)
România	03 octombrie	Prețurile de producător (Aug)
SUA	03 octombrie	Locurile de muncă vacante (Aug)
România	04 octombrie	Comerțul cu amănuntul (Aug)
Zona Euro	04 octombrie	Comerțul cu amănuntul (Aug)
Zona Euro	04 octombrie	Prețurile producției industriale (Aug)
SUA	04 octombrie	Sectorul de servicii, ind. ISM (Sep)
SUA	04 octombrie	Comenzile în fabrici (Aug)
România	05 octombrie	Rata de economisire (T2)
România	05 octombrie	Ședința de politică monetară
Zona Euro	05 octombrie	Sectorul de construcții, ind. PMI (Sep)
SUA	05 octombrie	Balanța comercială (Aug)
SUA	06 octombrie	Piața forței de muncă (Sep)

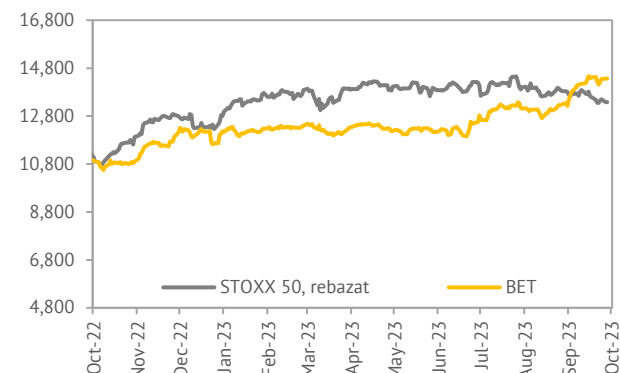
Curba randamentelor România

Curs de schimb (RON fixing)

Indici bursieri (BET vs. EUROSTOXX50)

Sursa: Bloomberg

Limitarea răspunderii

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicitați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).

Unemployment rate down

03 October 2023

Romania

- According to the figures released by the National Institute of Statistics (NIS) the number of the unemployed (15-74 years) declined for the second month in a row in August, by 1.9% MoM to 446.6 thousands (the lowest level since May). On a YoY basis this indicator diminished by 0.5% in August and by 2.9% YoY during January – August, an evolution determined by the continuity of the post-pandemic investment flows. The unemployment rate declined from 5.5% in July to 5.4% in August, the lowest level since September 2021. In our scenario the average annual rate of unemployment would present a level of 5.5% during 2023 – 2025.
- On the other hand, the figures released by the National Bank of Romania (NBR) show the increase of the international reserves by 8.8% MoM and by 31.9% YoY to EUR 65.12bn in September (a record high level), an evolution determined by the issuance of Euro-denominated bonds on the international markets and by the payment by the European Commission of the second tranche under the NRRP. In our view the current level of the international reserves (around 20% of the GDP) is comfortable, even in the case of incidence of additional shocks.
- The developments on the international markets and the domestic factors impacted the financial market on Monday.
- On the money market the interest rates consolidated: overnight at 5.76%/6.05%. 3M ROBOR and 6M ROBOR stagnated at 6.40% and 6.50%, respectively.
- The yield curve moved downwardly on the mid and long-maturities: the interest rate on 10YR Bonds down by 7bps to 6.97%. The Ministry of Finance reopened a T-Bonds issuance maturing October 2026 and borrowed RON 347.3mn (below the planned volume of RON 600mn) at an avg. yield of 6.62%, up by 18bps compared to the level of the previous tender for the same maturity held in September.
- At NBR EUR/RON stagnated at 4.9744, while USD/RON +0.70% to 4.7191.
- The stock market rose (BET Index by 0.2%), while the total turnover diminished to EUR 13.8mn.

Euroland

- The climate on the labour market of the region (the main economic partner of Romania) continued to improve in August, an evolution confirming the resilience to the deterioration of the economic activity. The unemployment rate declined from 6.5% in July to 6.4% in August, a record low level.
- The macroeconomic developments, the climate on the international markets, the news on listed companies (Edenred, Osram) and the fluctuations of the international commodities prices influenced the financial market on Monday.
- The interest rate on Germany 10YR Bonds rose to 2.912%, the pan-European EuroStoxx 50 -0.9%, while EUR/USD depreciated by 0.60% to 1.0530 (ECB reference).

Money market	02-October-2023	1Day(%)	YoY(%)
ROBOR (3M)	6.40	-	(19.7)
ROBOR (6M)	6.50	-	(20.3)
EURIBOR (3M)	3.952	(0.1)	240.7
EURIBOR (6M)	4.125	-	129.2
LIBOR (3M)	5.6571	0.0	51.1
LIBOR (6M)	5.8955	(0.1)	40.1

Stock market	02-October-2023	1Day(%)	YoY(%)
DJIA	33,433.4	(0.2)	13.4
EuroStoxx 50	4,137.6	(0.9)	23.8
ATX	3,128.0	(1.3)	15.1
BET	14,368.4	0.2	33.0

FX market	03-October-2023	1Day(%)	YoY(%)
EUR/USD	1.0466	(0.1)	6.5
EUR/RON	4.9744	(0.0)	0.5
USD/RON	4.7191	0.7	(6.5)

Commodities	03-October-2023	1Day(%)	YoY(%)
oil (WTI) \$(bbl)	88.1	(0.9)	5.3
gold (\$/ounce)	1,818.2	(0.5)	7.0

Macro-indicators	period	1Day(%)	level(%)
Real GDP	2Q/2023	1.10	-
Inflation (IPC)	Aug-2023	9.43	-
Unemployment rate	Aug-2023		5.40
Monetary policy rate	11-Jan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	2Q/2023	-	5.96

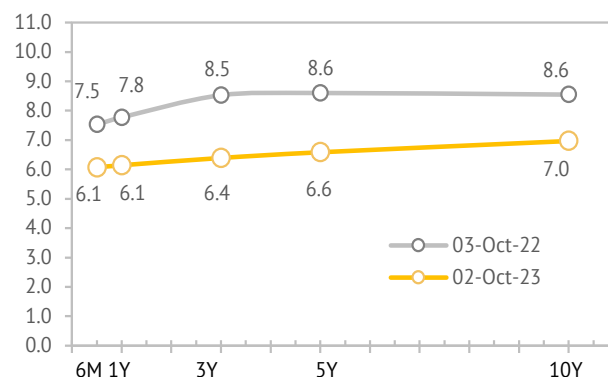
Source: Bloomberg, Euribor and Libor of the previous day

- The manufacturing in the largest economy in the world (with a nominal dimension of over USD 27tn in T2) continued to contract in September, for the 11th month in a row, but by a slower pace, according to the indicator estimated by the Institute for Supply Management (level of 49 points, up from 47.6 points in August).
- On the other hand, the constructions (capital and labour intensive sector) continued to increase in August, by an accelerating YoY pace to 7.4% (up by 4.2% YoY during January – August), despite the high levels of the financing costs.
- The macroeconomic developments, the news regarding the listed companies (Tesla, Nvidia) and the dynamics on the international commodities markets had an impact on the financial market on Monday.
- The interest rate on 10YR Bonds (a benchmark for the financing costs in the global economy) rose to 4.685%, the Dow Jones Index -0.2%, while the US dollar appreciated by 0.61% against the EUR (ECB reference).

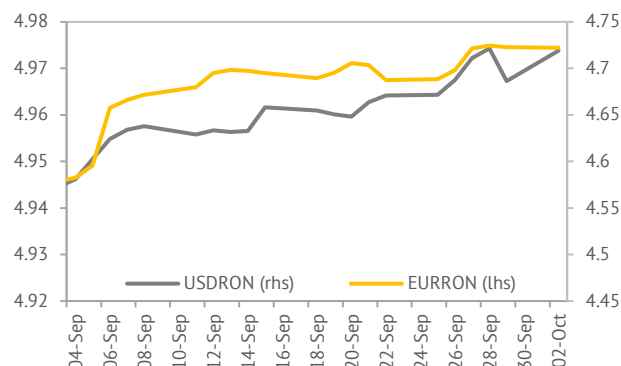
Weekly Macroeconomic Calendar

Romania	02 October	Unemployment rate (Aug)
Romania	02 October	International reserves (Sep)
Euro Area	02 October	Labour market (Aug)
USA	02 October	Manufacturing, ISM indicator (Sep)
USA	02 October	Construction sector (Aug)
Romania	03 October	Tourism sector (Aug)
Romania	03 October	Industrial production prices (Aug)
USA	03 October	Job openings (Aug)
Romania	04 October	Retail sales (Aug)
Euro Area	04 October	Retail sales (Aug)
Euro Area	04 October	Industrial production prices (Aug)
USA	04 October	Services sector, ISM indicator (Sep)
USA	04 October	Factory orders (Aug)
Romania	05 October	Household savings rate (2Q)
Romania	05 October	Monetary policy meeting
Euro Area	05 October	Construction sector, PMI Indicator (Sep)
USA	05 October	Trade balance (Aug)
USA	06 October	Unemployment rate (Sep)

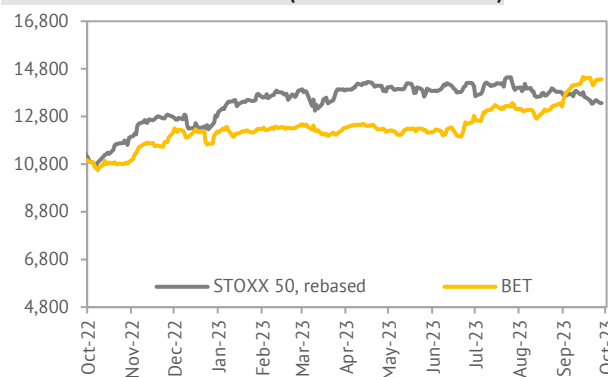
Yield curve Romania

FX market (RON fixing)

Stock market (BET vs. EUROSTOXX50)

Source: Bloomberg

Andrei Rădulescu, Ph. D.

Director of Macroeconomic Research, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Limitation of liability

This report is published in Romania by Banca Transilvania/subsidiaries, a financial-banking institution whose activities are regulated and supervised on a consolidated basis by the National Bank of Romania (NBR) and the Financial Supervisory Authority (FSA). The research reports issued by Banca Transilvania and/or its subsidiaries are for informational purposes only and are not intended to be used as an auxiliary tool in the investment decision-making process or to be used at any stage of the provision of investment services or activities. Any person who intends to use these research reports in the investment decision-making process, as well as their use at any stage of the provision of investment services or activities, expressly assumes all related risks, and Banca Transilvania shall have no legal or other obligation towards the person in question arising from the publication of these research reports. In other words, the analyses published by Banca Transilvania or any of its subsidiaries shall not be construed as: a) An offer to sell/underwrite or any other investment service or activity with respect to the financial instruments referred to in the reports; b) An advertising element for the financial instruments referred to in the reports. In order to avoid any confusion, persons who subscribe by entering their e-mail on [BT Research](#) in order to subscribe to these reports are not considered as clients of Banca Transilvania and/or its subsidiaries, and the subscription does not constitute a contract of any kind (including the provision of financial services). In this respect, we stress that Banca Transilvania and/or its subsidiaries do not request information of a personal data nature from the above-mentioned persons, other than the e-mail that will be used for the communication of these reports.

The information on which these reports are based has been obtained from public sources, considered, within the limits of publicly available data, relevant and reliable, such as: statistical institutes, Central Banks, financial agencies & domestic and international organisations, etc. The list mentioned is not exhaustive and Banca Transilvania has the right to modify at any time and without prior notice the public sources used. However, we draw your attention to the fact that the accuracy/correctness of this information from public sources cannot be verified, certified and/or contested by our institution. The analytical views expressed in the reports reflect the analysts' view at the time of publication, resulting from independent reasoning with specific analytical methods. The reports issued may not coincide with the position of all companies in Banca Transilvania Financial Group. The opinions have been expressed in good faith, without intentional omissions and under limited conditions of access to information: there was access only to data and information made public by national and international bodies and organisations. The analysis reports do not contain and/or are not based on data that may be considered inside information within the meaning of the applicable law, Banca Transilvania fully complies with the legal requirements on the management of inside information and on the prevention of market abuse.

We draw attention to the fact that the present analysis reports are not investment services or activities within the meaning of the Mifid II/Mifir European legislative package, so we emphasise that persons using the information in the present reports do not benefit from the protection offered by the above-mentioned regulatory framework and are solely liable for any potential damage resulting from the use of this information. The research reports of Banca Transilvania or its subsidiaries may be unsuitable for some investors (depending on their financial situation, horizon and investment objectives). We emphasise that the analysis reports do not represent individual and/or personalised recommendations to any particular person or group of persons of any nature. These reports have not been issued at the request of a third party vis-à-vis Banca Transilvania and/or in connection with the execution of one or more transactions in financial instruments. The value of the financial instruments referred to in the analyses prepared fluctuates over time and past performance is in no way an indicator of future performance. At the same time, we point out that risk factors are associated with investments, which are not fully disclosed in the reports. In other words, Banca Transilvania and/or its subsidiaries or any collaborator are not responsible for any direct and/or potential loss resulting from the use of the elements published in the report.

The analytical reports issued may be modified at any time without prior notice, Banca Transilvania and/or its subsidiaries reserving the right to discontinue publication without prior notice. The remuneration of the authors of the analysis reports is in no way affected by the opinions expressed therein. Banca Transilvania, its employees or collaborators or those of its subsidiaries may have exposure on any financial instrument analysed in the report. Reproduction in whole or in part of this report is permitted only by acknowledging the source.

The archive of analytical reports issued by Banca Transilvania/subsidiaries can be consulted by accessing [BT Research](#).

